

Aan: De voorzitters van de fracties in de gemeenteraad van Zoetermeer
Onderwerp: Aandachtspunten Openbaar Vervoer voor de verkiezingsprogramma's
Opsteller: Rover Zoetermeer
Datum: 26 augustus 2025

Geachte fractievoorzitters en leden van de gemeenteraad van Zoetermeer,

In maart 2026 vinden de verkiezingen voor de nieuwe gemeenteraad plaats. In verband daarmee maken wij, Rover Zoetermeer, graag onze ideeën aan u kenbaar met betrekking tot het openbaar vervoer in en rond Zoetermeer. Wij hopen met deze brief te kunnen bijdragen aan de vervoersparagrafen in de diverse verkiezingsprogramma's.

Rover is de landelijke vereniging van reizigers in het openbaar vervoer en komt op voor de belangen van gebruikers van trein, tram, bus, metro en ander duurzaam vervoer. Rover streeft naar een goed en betaalbaar openbaar vervoer voor iedereen en is sinds 1971 dé stem van de reiziger.

Zoetermeer waar je veilig en comfortabel van A naar B kunt.

Zoetermeesters reizen veel binnen de stad en van en naar onze buurgemeenten in de rest van de Randstad. Ze gaan naar werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje in de buurt om de hond uit te laten. Hoe ze zich ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. De doorstroming moet goed zijn, zonder files in of rondom de stad, zodat je op tijd bij afspraken kunt zijn. En bovenal: de verkeerssituaties moeten veilig zijn voor voetgangers, fietsers en automobilisten.

- OV is belangrijk voor iedereen, ook voor mensen die slecht ter been zijn. De reguliere bussen en het maatwerkvervoer, zoals de wmo-taxi vormen samen een zo optimaal mogelijke OV-verbinding.
- Wegen, fiets- en wandelpaden moeten er goed uitzien en de halte moet veilig benaderbaar zijn. Gaten en oneffenheden moeten snel aangepakt worden. Sommige haltes in industrieterreinen zijn niet via een stoep te bereiken en daar moet je door het gras naar de halte lopen. Dit kan beter, soms door een halte te verplaatsen.

Visie van Rover Zoetermeer

Rover meent dat er een einde moet komen aan de afbraak van het openbaar vervoer, dat het openbaar vervoer aantrekkelijker moet worden gemaakt, dat Zoetermeer goed bereikbaar moet zijn vanuit de gehele regio en dat nieuwbouwlocaties vanaf het begin goed moeten worden ontsloten door het openbaar vervoer. Bijzondere aandacht is nodig voor de toekomstige bediening van de Krakeling en voor de inrichting en bediening van Station Zoetermeer.

Geen verdere afbraak

De laatste jaren is op het openbaar vervoer sterk bezuinigd. Ooit hadden we in Zoetermeer een bus door Meerzicht, twee buslijnen door Rokkeveen, snelle bussen van Centrum West via de A12 naar de werkgebieden rond Den Haag (Binckhorst, Plaspoelpolder) en een goede ontsluiting van Zoetermeer Dorp en bedrijventerrein Lansinghage. Dat alles is verdwenen.

Ook omdat in en om Zoetermeer de komende jaren de bevolking verder gaat groeien en het wegverkeer aan zijn grenzen komt, meent Rover dat het huidige OV-net tenminste in stand moet blijven. Verdere afbraak moet worden voorkomen en de gemeente moet zich hier hard voor maken. Nieuwe bezuinigingen van het rijk mogen niet ten koste gaan van het huidige voorzieningenniveau. Op lijnen en tijden met een lage bezetting kan de inzet van kleinere voertuigen een besparing opleveren met bovendien een betere doorstroming in de stadswijken.

Samenvattend

- Verbindingen, frequenties en bedieningstijden (vroeg en late ritten) moeten tenminste in stand blijven.
- Laat de vervoerders de inzet van kleinere bussen onderzoeken.

Krakeling

Rover Zoetermeer volgt met belangstelling het onderzoek van Bureau Bereikbaar dat in opdracht van MRDH, HTM en de gemeente Zoetermeer onderzoek doet naar de toekomst van het zuidelijke deel van de Krakeling, met een beperkt gebruik op met name het deeltraject tussen Driemanspolder en Centrum West. Dit wordt ook veroorzaakt doordat reizend vanaf o.a. de haltes Delftsewallen en Dorp reizigers op Centrum West moeten overstappen om de reis naar Den Haag met Randstadrail te vervolgen.

Onderzocht zou moeten worden of het in de toekomst mogelijk is om trams op dit deel van het Zoetermeerse tramnet "op zicht" te laten rijden. Daarmee kan worden bespaard op een duur beveiligingssysteem. Die kostenbesparing is uiteraard alleen dan verantwoord wanneer de veiligheid niet in het geding is.

Ook lijkt het Rover de moeite waard om te onderzoeken of het een goede oplossing is om de trams op de Krakeling bij Centrum West (van en naar Den Haag) afwisselend linksom en rechtsom te laten rijden. Dat geeft snellere, overstapvrije verbindingen van en naar de haltes Dorp, Delftsewallen en Driemanspolder, waardoor die haltes meer vervoer trekken. Om voldoende aantrekkelijk te zijn mogen de frequenties op de Krakeling daarbij niet te laag worden.

Ten slotte meent Rover dat in het onderzoek ook moet worden gekeken of en hoe het zuidelijk deel van de Krakeling een betere rol kan spelen in de OV-ontsluiting van het nieuwbouwgebied Zoetermeer Entree, bijvoorbeeld door een verlegging. De bushalte op de Afrikaweg lijkt Rover voor De Entree onvoldoende (zie verderop).

Samenvattend

- Om een deel van de kosten van een nieuw beveiligingssysteem te ontwijken zou onderzocht moeten worden of op de Krakeling op zicht kan worden gereden.
- Laat onderzoeken of op de Krakeling afwisselend linksom- en rechtsom kan worden gereden.
- Neem een betere ontsluiting van De Entree in het onderzoek mee.

Aantrekkelijker maken

Het gebruik van het openbaar vervoer moet worden gestimuleerd door de haltes aantrekkelijker te maken en waar nodig beter bereikbaar, goed toegankelijk (ook voor mindervaliden), voorzien van goed werkende, actuele reisinformatie en waar mogelijk van fietsenstallingen en P+R. Vanzelfsprekend moeten de haltes goed worden onderhouden en een goede beschutting bieden tegen regen, wind en overlast van voorbijrijdend autoverkeer.

In enkele gevallen kan een verlegging van een halte of lijn zorgen voor een betere bereikbaarheid van bedrijventerreinen als Zoeterhage, Hoornershage en Lansinghage, sportcentra als Silverdome en de zwembaden in het Van Tuijl park en uitgaansgebieden en horeca.

Belangrijke bestemmingen moeten goed worden ontsloten. Een Randstadrailhalte bij het Haga Ziekenhuis zou voor de bezoekers van dit ziekenhuis een forse verbetering zijn.

Voor de ontsluiting van wijken die onvoldoende door regulier openbaar vervoer worden ontsloten (de zg. 'witte plekken', voorbeelden zijn Dorp/Dorpsstraat en Lansinghage) kan maatwerkvervoer zoals een buurtbus, belbus of 'Zoetermeer-hopper' uitkomst bieden. Vervoerder EBS ziet hier mogelijkheden naar voorbeeld van de 'Delfthopper' in Delft. Het vraagafhankelijk vervoer mag echter niet ten koste gaan van de huidige stadsdiensten.

Op knooppunten moet de overstap gemakkelijk zijn, met korte, duidelijke looproutes, ook voor mindervaliden (Centrum West, Voorweg, Station Zoetermeer). Rover ondersteunt van harte de initiatieven voor verdere stadsontwikkeling rond de Randstadrailhaltes Voorweg Hoog en Laag. Dit belangrijke overstappunt verdient een verbetering van de inrichting, om de overstap voor de reizigers zo gemakkelijk en aangenaam mogelijk te maken. Rover meent dat hier aandacht nodig is voor de sociale veiligheid, de toegankelijkheid en de verkeersveiligheid en dat er meer P+R-parkeerruimte nodig is.

Horecafaciliteiten kunnen de knooppunten verlevendigen (Station Zoetermeer, Station Lansingerland-Zoetermeer, Randstadrailhalte Voorweg).

Ook kunnen meer overstapvrije verbindingen het OV aantrekkelijker maken. Al genoemd werd het rechtsom rijden op de Krakeling. Als bussen van lijn 71 doorrijden op lijn 70 ontstaan met minimale kosten overstapvrije relaties tussen Rokkeveen en het Haga Ziekenhuis en tussen Noordhove en NS-station Zoetermeer. Bussen 400 en 401 uit Leiden zouden moeten doorrijden naar het NS-station, RET-bus 170 in Rotterdam naar Station Rotterdam Centraal (zie verderop). Ten slotte moet worden gelet op een goede doorstroming van het openbaar vervoer, met name op de Zwaardslotseweg kan dit worden verbeterd. Rover Zoetermeer is blij met de plannen om de busstroken langs de Afrikaweg vrij te leggen.

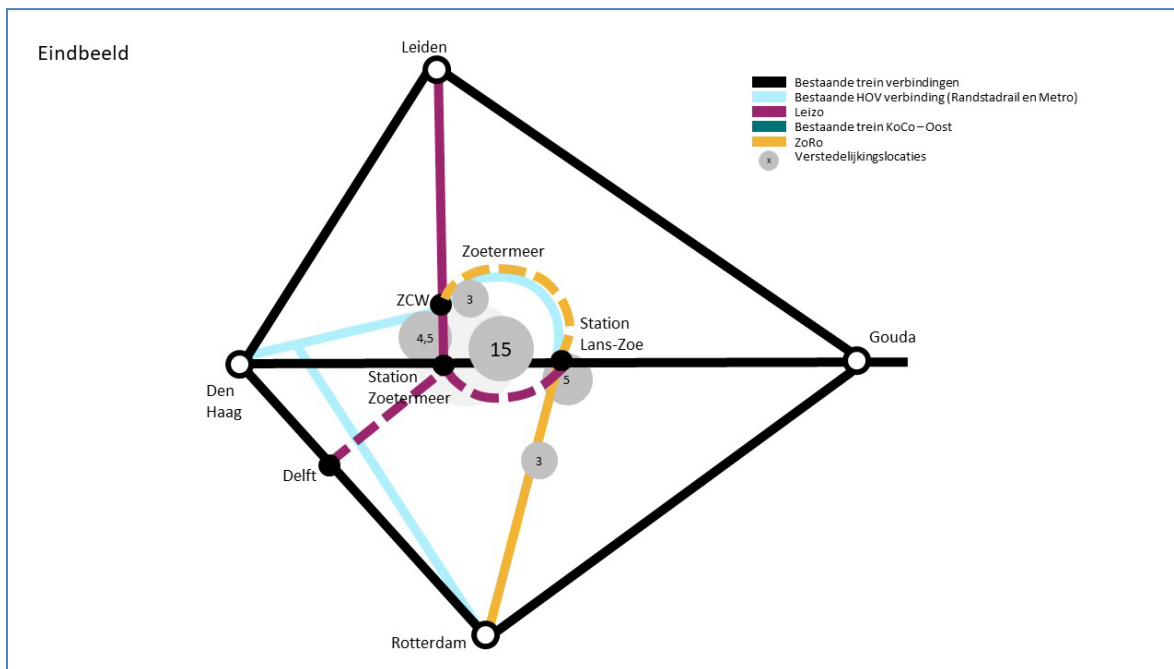
Samenvattend

- Besteed blijvend zorg aan de inrichting en bereikbaarheid van haltes.
- Verbeter het knooppunt Voorweg.
- Stimuleer horeca op de belangrijke knooppunten.
- Leg een Randstadrailhalte bij het ziekenhuis.
- Onderzoek de mogelijkheden van vraagafhankelijk vervoer, als aanvulling op, maar niet ter vervanging van, het reguliere OV.
- Verbind de stadslijnen 71 en 70.
- Laat de bussen uit Leiden doorrijden naar Station Zoetermeer.
- Verbeter (naast de busbaan langs de Afrikaweg) ook de busbaan op de Zwaardslotseweg.
- Kijk naar de best-practices van andere steden.

Bereikbaarheid vanuit de regio

Rover Zoetermeer hecht aan een goede bereikbaarheid vanuit de hele regio.

Voor de gedachtebepaling zie onderstaand schema:

Figuur 1 Bron: OV structuur Zoetermeer. (D. Dierckx, Gemeente Zoetermeer, IRT juni 2021)

Rover meent dat de vervoerscapaciteit op de drukke lijnen (Randstadrail naar Den Haag en bussen 400/401 naar Leiden) voldoende moet zijn, ook bij toekomstige reizigersgroei. Voor de lijn naar Leiden kan de gemeente Zoetermeer bij de provincie aandringen op verlenging van de vrije busbaan langs de N206, om de doorstroming te verbeteren. Op termijn kan deze lijn worden uitgebouwd tot BRT (Bus Rapid Transit) of zelfs worden vertramd, bijvoorbeeld als aftakking van Randstadrail. Rover meent dat een onderzoek daarnaar kan worden geïnitieerd. Rover is blij met de initiatieven om de verbinding met Rotterdam (Station Centraal) te verbeteren. Rover meent dat een overstapvrije verbinding naar Rotterdam Centraal (al dan niet via Rotterdam The Hague Airport en bij voorkeur door naar het centrum van Rotterdam) de verbinding aantrekkelijker maakt. Op dit moment heeft de ZoRo-lijn alleen voor Oosterheem/Station Lansingerland-Zoetermeer enige toegevoegde waarde ten opzichte van de alternatieven via Pijnacker of Leidschenveen. Met de komst van de nieuwbouwwijk Bleizo West zal het vervoer hier aantrekken. Of dit voldoende zal zijn om de huidige busbaan uit te bouwen tot BRT of tram dan wel metro is voor Rover een vraag. Onze zusterafdeling Rover Gouda vraagt aandacht voor de bereikbaarheid van de nieuwe wijken Waddinxveen-Zuidplas en ZuyderKroon, nieuwe woonplannen in Moerkapelle en Zevenhuizen (gemeente Zuidplas) en de bereikbaarheid van het bedrijventerrein aan de A12 ter hoogte van Zevenhuizen met extra bushaltes en op termijn extra NS-stations.

Samenvattend

- Dring bij de vervoerbedrijven aan op voldoende vervoerscapaciteit in de voertuigen op de drukke lijnen naar Den Haag en Leiden, om toekomstige reizigersgroei te kunnen opvangen.

- Dring bij de provincie aan op verlenging van de busbaan langs de N206, met voor de langere termijn uitbouw tot BRT (Bus Rapid Transit).
- Dring bij de RET aan op onderzoek naar een overstapvrije verbinding met Rotterdam Centraal.
- Ontsluit de nieuwbouwgebieden tussen Zoetermeer en Gouda met extra haltes op de buslijnen vanuit Zoetermeer en op de lange termijn met NS-stations voor de Sprinter naar Gouda.

Uitbreiding

Rover is in het algemeen van mening dat nieuwe woonwijken vanaf het begin goed door het OV moeten worden ontsloten. Als bewoners in het begin zijn aangewezen op eigen vervoer zullen zij later niet snel overstappen op OV-gebruik.

Wat betreft de nieuwbouwlocatie De Entree is Rover verheugd in het Omgevingsprogramma Entree over het mobiliteitsbeleid te lezen dat 'De focus ligt op mobiliteit met lage milieubelasting, zoals lopen, fietsen, en het gebruik van openbaar vervoer'. Anderzijds lezen we dat 'De drie haltes op de Afrikaweg worden vervangen door één centrale halte'. Rover meent dat het Entree-gebied daarmee onvoldoende door het OV wordt bediend. Bovendien is Rover sceptisch of het autoverkeer op de Afrikaweg zodanig kan worden teruggedrongen dat hier een prettige haltesituatie ontstaat. Rover meent daarom dat snel een onderzoek moet worden ingesteld hoe dit gebied beter kan worden ontsloten door bus of (verlegging van) Randstadrail.

Het nieuwbouwgebied Bleizo West ligt bij station en OV-knooppunt Lansingerland-Zoetermeer. Zo de loopafstanden niet te groot zijn is dit direct al een prima ontsluiting. Mogelijk kan vraagafhankelijk vervoer hier (en op bedrijventerrein Lansinghage) nog van toegevoegde waarde zijn.

Rover hoopt dat het extra OV-gebruik dat de beide nieuwbouwlocaties genereren de mogelijkheid opent om de spoorverbinding met Gouda en de busverbinding met Rotterdam te verbeteren en de frequenties te verhogen.

Station Lansingerland-Zoetermeer kan worden verbeterd door plaatsing van een windafscherming op het zuidelijke perron. Ook kan een toiletvoorziening en horeca/winkeltjes het verblijf aangenamer maken. Het station kan een functie krijgen in de overslag van vrachtvervoer naar kleinschalig vervoer, bv. voor pakketten van DHL Zoetermeer.

Samenvattend

- Rover Zoetermeer meent dat voor de ontsluiting van De Entree één bushalte langs de Afrikaweg onvoldoende is en bovendien onaantrekkelijk.
- Voorzie Station Lansingerland-Zoetermeer in elk geval van windschermen en bij voorkeur ook van toiletten en horeca/winkeltjes.

Station Zoetermeer

Rover Zoetermeer ziet een dringende noodzaak voor een opknapbeurt van station Zoetermeer met op korte termijn reparatie van de Mandelabrug.

Rover Zoetermeer is van mening dat de frequentie van de bediening van het station door NS met slechts een Sprinter in halfuurfrequentie (behalve in de korte spitsperiode op maandag t/m donderdag buiten de vakanties) volstrekt onvoldoende is en daardoor onaantrekkelijk. Rover meent dat er bij NS op moet worden aangedrongen de kwartierfrequentie van voor de coronaperiode zo snel mogelijk te herstellen.

Op langere termijn verdient Zoetermeer een station met Intercity-status. Dit wordt hopelijk gehonoreerd met de totstandkoming van het project De Entree met de geplande woningbouw.

Samenvattend

- Station Zoetermeer en de Mandelabrug moeten dringend worden opgeknapt.
- Dring bij NS aan op verhoging van de treinfrequentie.
- Kijk ook naar best practices voor het OV zoals deze tot stand zijn gekomen bij station Utrecht Leidsche Rijn.

Wij hopen u hiermee gedachten te hebben meegegeven die van nut kunnen zijn bij het opstellen van uw verkiezingsprogramma en wensen u hiermee alle succes.

Namens Rover Zoetermeer,
Ed Boon
Kees Huisman
Sieger de Boer